

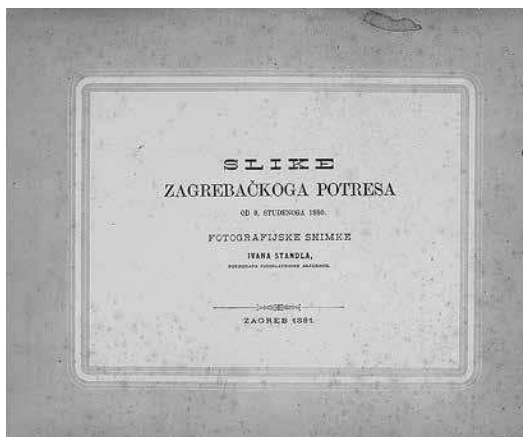
ZBIRKE FOTOGRAFIJA MUZEJA GRADA ZAGREBA – TRANZICIJA PREMA SUVREMENIM POTREBAMA

IM 49, 2018.
TEMA BROJ 4
TOPIC OF THIS VOLUME

mr. sc. DUBRAVKA ZANINOVIĆ STANČEĆ □ Muzej grada Zagreba, Zagreb

PETRA HUSAIN PUSTAJ □ Hrvatski športski muzej, Zagreb

Redni broj	Opis predmeta	Opisnik	Izvor	Količina		Opazke
				br.	fd.	
11.	Naravno i izvorno predmeti			2		
12.	Slike zagrebačkoga potresa od 2. studenoga 1880. Fotografije su: 1. pogled na zgradu u obližnjim ulicama ulice, 6. kornica, 2. kornica, 3. kornica, 4. kornica, 5. kornica, 6. kornica, 7. kornica, 8. kornica, 9. kornica, 10. kornica, 11. kornica, 12. kornica, 13. kornica, 14. kornica, 15. kornica, 16. kornica, 17. kornica, 18. kornica, 19. kornica, 20. kornica, 21. kornica, 22. kornica, 23. kornica, 24. kornica, 25. kornica, 26. kornica, 27. kornica, 28. kornica, 29. kornica, 30. kornica, 31. kornica, 32. kornica, 33. kornica, 34. kornica, 35. kornica, 36. kornica, 37. kornica, 38. kornica, 39. kornica, 40. kornica, 41. kornica, 42. kornica, 43. kornica, 44. kornica, 45. kornica, 46. kornica, 47. kornica, 48. kornica, 49. kornica, 50. kornica, 51. kornica, 52. kornica, 53. kornica, 54. kornica, 55. kornica, 56. kornica, 57. kornica, 58. kornica, 59. kornica, 60. kornica.			60		
13.	Slike stare vojarnice u Petrinjskoj ulici u Zagrebu					
14.	Slike vukobrega dijela starije ulice u Zagrebu					

sl.1. Pod rednim brojem 12. nalazimo prvi zapis o prispjelim fotografijama u zajedničkoj knjizi inventara pod nazivom *Iskaz predmeta muzeja slob. i kr. glav. grada Zagreba, 1907.*

sl.2.-3. Ivan Standl: *Slike zagrebačkog potresa, 1880.*

Povijesni pregled nastanka i razvoja

Nakon poziva javnosti na darivanje predmeta početkom rujna 1907. u Muzej stižu prvi predmeti, među njima i fotografije.¹ Otada se sustavno prikupljaju primjerci atelijerske, obrtničke te amaterske fotografije. Svi prispjeli predmeti upisani su u prvu, zajedničku knjigu inventara pod nazivom *Iskaz predmeta muzeja slob. i kr. glav. grada Zagreba redom kako su za muzej stigli. / otpočeto 7. IX. 1907. Uprava grad. Muzeja i arhiva: / E. Laszowski.*²

Pod rednim brojem 12. nalazimo prvi zapis o prispjelim fotografijama – riječ je o 28 fotografija zagrebačkog potresa iz 1880. koje je snimio fotograf Ivan Standl (danas inv. ozn. MGZ fot. 12681). Prema slijednim brojevima vidljivo je da su fotografije u Muzeju grada Zagreba u velikom broju zastupljene od samih njegovih početaka.

O ranim danima Muzeja grada Zagreba i djelovanju u skućenim prostorima te o čuvanju i izlaganju prispjelih fotografija podatke donosi dr. Franjo Buntak (ravnatelj Muzeja od 1946. do 1979.). Prema podacima koje je uspio prikupiti, u opisu prve lokacije Muzeja na Kamenitim vratima uz samo dvije izložbene prostorije spominje se hodnik koji je služio kao izložbeni i skladišni prostor: *Tu su visjeli (...), zatim uokvirene fotografije panorama i pojedinih dijelova grada te raznih zgrada i drugih objekata i događaja od šezdesetih do kraja devedesetih godina prošlog stoljeća (pogledi na grad sa Štrosmajerova šetališta i iz savske nizine, skupine fotografija u okvirima pod staklom iz 1864. i 1888., stara vojarna u Petrinjskoj i porušene kuće u Bakačevoj ulici, slikovita Kaptolska*

*vijećnica, dolazak Franje Josipa 1895. i poplava u Zagrebu 1898.*³

U doba ravnateljstva Gjüre Szabe (1928. – 1943.) muzejski se fondus obogaćuje dokumentarnim fotografijama, od kojih je velik broj snimio ili prikupio sam Szabo. Vođenje zasebne inventarne knjige fotografija započelo je 22. veljače 1943.⁴ Stajalište ravnatelja Szabe o važnosti i politici prikupljanja fotografija i negativa jasno je vidljivo iz ovih njegovih riječi: *Muzej Grada Zagreba ima do danas posabranu veliku množinu starih snimaka i starih fotografskih negativa Zagreba, a od dana u dan nalaze se rijetke već gotovo izgubljene fotografije koje vrijede za poznavanje razvitka veoma mnogo. U interesu je grada Zagreba, da svatko takove fotografije, ako*

¹ Muzej slobodnoga i kraljevskoga grada (kako je tada glasio naziv današnjeg Muzeja grada Zagreba) osnovan je 11. svibnja 1907. Pozivni letak za prikupljanje predmeta upućen je javnosti u rujnu 1907. Vidjeti: Premerl, Nada. *Povijest Muzeja grada Zagreba u zrcalu stalnih postava. // Stoljeće Muzeja grada Zagreba 1907. – 2007.: 100 / sto / C / cent / cento / hundred // Stoljetnica.* Zagreb, 2007., str. 31–34.

² *Emilij Laszowski bio je jedini namještenik, kustos i ravnatelj muzeja od 1907. do 1926. god.;* vidjeti: Kolveshi, Željka. *Stota obljetnica Muzeja grada Zagreba 1907. – 2007.: 100 / sto / C / cent / cento / hundred // Stoljetnica.* Zagreb, 2007., str. 24.

³ Buntak, Franjo. 1957. *Pedeset godina Muzeja grada Zagreba. // Iz starog i novog Zagreba I.* Zagreb, str. 13. i 14.

⁴ Szabo je formirao prvu Zbirku povijesne fototeke grada Zagreba, vidjeti: Željka Kolveshi, bilj. 2, 48.

sl.4. Ivan Standl: Ulaz u Maksimir, 1871.

sl.5. E. Marton: Trg bana Jelačića, oko 1920.

ih ima, posudi ili pokloni u zbirku, koja će s vremenom postati najvažniji izvor za proučavanje razvoja našega glavnoga grada.⁵

Idući važan datum za Muzej grada Zagreba jest 30. listopada 1953., kada je osnovana (...) vlastita stalna foto-služba, koja zasada iako pod skromnim prilikama, te u skućenim prostorijama prikuplja i izrađuje fotografske dokumente o starom Zagrebu,⁶ s prvim fotografom Vladimirom Gutešom. Prvi se put redovito bilježe gradska događanja i snimaju gradske vizure. Sada se nastoji, da se sav fotografski rad u Muzeju grada Zagreba prema danim mogućnostima što više usavrši i u

sredstvima i kvaliteti rada, kako bi mnogobrojni muzejski fotografski dokumenti bili našoj nauci a i kasnijim pokoljenjima od što veće koristi.⁷ Gutešu 1961. nasljeđuje muzejski fotograf Josip Vranić, a njega Miljenko Gregl, koji u tom zvanju u Muzeju radi od 2000. do danas. Otada se redovito bilježe gradska događanja i snimaju gradske vizure, a ujedno i dokumentiraju zbivanja u Muzeju i oko njega.

Osim snimkama muzejskih fotografa s terenskih snimanja, Zbirka se dopunjuje darovima, ostavštinama i otkupima. Širok raspon vrste građe koja se prikuplja rezultirala je time da je Zbirka brojčano nadmašila sve ostale

⁵ Szabo, Gjuro. Muzej grada Zagreba. *Gradski vjesnik*, god. 1., br. 8, Zagreb, 1930., str. 4.

⁶ Guteša, Vladimir. 1957. Fotografija u službi Muzeja grada Zagreba. // *Iz starog i novog Zagreba I*. Zagreb, str. 78.

⁷ Bilješka 78.

zbirke u Muzeju. Prikupljaju se fotografije (analogne i digitalne – od početaka fotografije i starih tehnika sve do suvremenih postupaka), dijapozitivi, negativi na staklu, negativi na celuloidu, fotoalbumi, fotografski aparati, stereoskopi te razna druga fotografska oprema i pribor (od najstarijih do suvremenih) te razglednice.

Radi lakšeg snalaženja, Zbirka je vođena prema tematskom načelu. Fotografije u fondusu čuvaju vizualnu memoriju grada Zagreba: bilježe način života, dokumentiraju promjene u gradu, funkcioniranje grada i njegovih stanovnika. Zastupljene su fotografije poznatih autora (od prvih zagrebačkih fotografa s polovice 19. st. do danas), kao i amatera. Iako su fotografije ponajprije lokalnog značenja, mnoge su od njih važne za cijelu Hrvatsku i za baštinu uopće. Fotografije iz fonda prezentirane su javnosti putem tematskih izložaba fotografija, ali i na gotovo svim ostalim muzejskim izložbama. Niz godina Zbirka je otvorena istraživačima i korisnicima širokog profila.

Nazivi Zbirke kroz stoljeće Muzeja

Prema dostupnim podacima zbirka je kroz 110 godina postojanja Muzeja nekoliko puta mijenjala naziv. Nažalost egzaktni podaci i odluke o nazivima kroz godine nisu sačuvani tako da se ponekad javljaju odstupanja, odnosno varijacije naziva zbirke – nerijetko se još uvijek može čuti i naziv "fototeka". Zasad možemo rekonstruirati da se od 30-tih god. 20. st. radilo o Zbirci povijesne fototeke grada Zagreba (bilj. 4), zatim o Zbirci povijesne i suvremene fotografije⁹ od 60-tih godina prošlog stoljeća te Zbirci fotografija, fotografskog pribora i razglednica⁹ od 90-tih godina prošlog stoljeća.

O Zbirci su se u navedenim razdobljima brinuli kustosi Vanda Ladović, Zdenko Kuzmić i Slavko Šterk.¹⁰

Problemi vođenja Zbirke

Zbirku fotografije pratila je sudbina Muzeja – neadekvatni prostori za izlaganje i čuvanje te česte selidbe od samog početka djelovanja Muzeja do 1947., kada je konačno trajno smještena na današnjoj adresi¹¹, no to je rezultiralo gubitkom nekih predmeta.

Predmeti Zbirke do 1943. upisivani su u zajedničku inventarnu knjigu, no od te je godine započeto vođenje zasebne knjige inventara fotografija. Iz zajedničke inventarne knjige iz 1970-ih i 1980-ih izdvajani su predmeti i upisivani pod novim brojem u inventarnu knjigu Zbirke, što je dovelo do križanja inventarnih brojeva zajedničke knjige, a događalo se da su neki predmeti i nekoliko puta upisani pod različitim inventarnim oznakama.

Godine 2006. ustanovljena je jedinstvena inventarna knjiga na razini Muzeja i za ostale je zbirke započeo upis u M++, dok je upisivanje fotografija u ulazne knjige nastavljeno. Do prestanka upisa u inventarnu knjigu Zbirke i prelaska na zajednički računalni sustav M++ 19. srpnja 2010. godine inventarizirano je više od 30 000 predmeta u pet svezaka. Kroz sve te godine zbog opsežnih donacija ili otkupa bilo je zaostataka u inventarizaciji jer je za obradu pristigle građe bio zadužen samo jedan kustos.¹²

Izdvajanja iz Zbirke fotografija i današnje stanje

Iz tako goleme zbirke, koja je materijalom, tehnikama, temama i vremenom nastanka vrlo heterogena, u nekoliko su faza provedena izdvajanja iz Zbirke.¹³ Najprije je 16. listopada 2003. izdvojena Fototeka i uključena u Sekundarnu dokumentaciju. Izdvojene su fotografije vezane za Muzej, npr. fotografije muzejskih predmeta, stalnih postava, otvorenja, postava izložaba i sl. Zatim je 2008. dio predmeta izdvojen u novoosnovanu Zbirku zagrebačkih fotoreportera, koju je preuzela kustosica Iva Prosoli. Novouspostavljena Zbirka prati razvoj fotoreporterstva od 1930-ih do danas, sadržava velik broj fotografija i negatifa iznimne dokumentarne vrijednosti. Naime, to je vjerodostojna memorija Zagreba jer čuva sve aspekte života grada – od političkih, društvenih i kulturnih, pa do sportskih događanja. Također nastoji pratiti suvremena gradska zbivanja te otkupiti radove fotografa važnih za razvoj domaće fotoreportaže. Iste je godine ustanovljena i čuvaonica u kojoj se danas pohranjuju i čuvaju negativi i fotografije. Uspostavu organizacije, odnosno laku pretraživost uvelike olakšava muzejski program M++, koji omogućuje pretraživanje po autorima, temama i drugim zadanim odrednicama.

sl.6. Vladimir Horvat: Presvođenje potoka Medveščaka u ulici Medveščak, oko br. 58, 1930.

sl.7. Dušan Muzikant: Poplava Vukovarska – Savska, 1964.

8 Arčabić, Goran; Beštak, Branko. 2008. Biografije i popis djelatnika Muzeja grada Zagreba. Zagreb: Muzej grada Zagreba, str. 259

9 Arčabić, Goran; Beštak, Branko. 2008. Biografije i popis djelatnika Muzeja grada Zagreba. Zagreb: Muzej grada Zagreba, str. 263

10 Vanda Ladović (1961. – 1992.), Zdenko Kuzmić (1992. – 1998.), Slavko Šterk (1998. – 2. pol. 2013.), Dubravka Zaninović Stančec (od kraja 2013.). Prema podatcima muzejske savjetnice Željke Kolveshi, tek su od 1961. zaduženi kustosi koji su sustavno inventarizirali građu, a dotad su se podatci u inventarnu knjigu prepisivali iz Szabinih zabilježaka ili prema naputku dr. Buntaka.

11 Povećanje prostora bilo je moguće tek nakon preuređenja 1998. (Vinko Ivić ravnatelj je Muzeja od 1993. do danas).

12 Neinventariziran je velik broj predmeta (oko 200 000) koji su skupljeni tijekom niza desetljeća, a broj predmeta i danas je u stalnom porastu.

13 Osim zbog navedenih razloga, podjela je bila nužna i stoga što su u Zbirku upisivani predmeti koji prema svom određenju nisu pripadali ni u primarnu ni u sekundarnu dokumentaciju.

sl.8. Đuro Slako: Nastup crnog jazz kvarteta, 1960.

sl.9. Šime Radovčić: Majke u šetnji ispred vrtića u gradnji, 1970.

Zbirka fotografija, fotografskog pribora i razglednica	Zbirka zagrebačkih fotoreportera
Zbirka fotografija zagrebačkih vizura	Zbirka Đure Slaka
Zbirka fotografija zagrebačkih događanja	Zbirka <i>Borba</i>
Zbirka fotografija ličnosti i društava	Zbirka Šime Radovčića
Zbirka fotografske opreme i pribora	Zbirka Marije Braut
Zbirka atelijerske fotografije	Zbirka Vladimira Horvata
Zbirka razglednica	

Konačno, potkraj 2017. iz dotadašnje dvije zbirke – Zbirke fotografija, fotografskog pribora i razglednica te Zbirke zagrebačkih fotoreportera oformljene su zasebne zbirke.

Zbirka fotografija zagrebačkih vizura

Zbirka čuva vizualnu memoriju Zagreba i zagrebačke okolice, a posebice su vrijedne fotografije lokacija kojih danas više nema. Fotografije su razvrstane prema tematskim cjelinama koje prate izgled grada i promjena nastalih protokom vremena: *ulice i trgovi, parkovi i jezera, panorame, pogledi na grad, svjetovni i sakralni objekti, javna skulptura, grafiti, Medvednica* te *okolica Zagreba*.

Zbirka fotografija zagrebačkih događanja

Zbirka fotografija zagrebačkih događanja prikupljenim fotografijama oslikava život gradu i različite događaje u njemu te prati razvoj Zagreba na temelju razvoja gradskih službi. Zbirka je podijeljena na teme *kultura i mediji, obrazovanje i znanost, zdravstvo, sport, gospodarstvo, javne gradske službe i komunalna djelatnost, život grada* te na događaje: gospodarske manifestacije, umjetničke izložbe, poklade, procesije, proštenja, priredbe, obljetnice, kongresi, štrajkovi, nesreće, nepogode, sprovode i političke događaje.

Zbirka fotografija ličnosti i društava

Zbirku fotografija ličnosti i društava čine portreti osoba iz javnog života – političkoga, kulturnoga i znanstvenoga, značajnih za zagrebačku i hrvatsku povijest. Važno mjesto u Zbirci zauzimaju fotografije vezane za rad različitih društava/udruga koje su djelovale i djeluju u Zagrebu. To su, primjerice, humanitarna, sportska, kulturno-umjetnička, zavičajna, humoristička, veteranska i radnička društva, udruge obrtnika i dr. Autori fotografija poznati su zagrebački fotografi Brauner, Fickert, Firšt, Kelemen, Mosinger & Breyer, Pommer, Standl, Varga i dr.

Zbirka atelijerske fotografije

Težište je Zbirke na djelovanju zagrebačkih fotoatelijera, počevši s najstarijim atelijerom u Zagrebu (onim prvoga stalnog zagrebačkog fotografa Franje Daniela Pommera iz približno 1855.) te se prati djelovanje drugih atelijera u Zagrebu (npr. Juliusa Hühna, Ivana Standla, Ludwiga Schwoisera, Ferde Kelemena, Hinka Krapeka...).

U Zbirci se također čuvaju rijetki primjerci fotografija nastalih najstarijim fotografskim tehnikama počevši od dagerotipije, zatim kalotipije, ambrotipije i ferotipije.

Zbirka fotografske opreme i pribora

Zbirka prati razvoj fotografske opreme i pribora od najstarijih primjeraka s kraja 19. st. sve do suvremenih postignuća, onih s početka 21. st. U fondusu Zbirke najzastupljeniji su predmeti strane proizvodnje iz različitih dijelova svijeta, ali ima i nekoliko predmeta domaćih proizvođača (Ghetaldusa, Fotokemike).

U Zbirci se čuvaju različiti primjerci fotografskih aparata, projektori, stativi, aparati za povećavanje, objektivni te futrole. Brojne su spremnice za fotografske ploče, bljeskalice, svjetlomjeri, daljinomjeri, samookidači, leće, predleće, filtri, sjenila itd.

Osim navedene fotografske opreme, bitno mjesto ima fotografski pribor koji daje uvid u način rada lokalnih fotografa. Za Zbirku su osobito važni predmeti kojima su se u svom radu koristili značajni zagrebački fotografi (npr. fotografski aparati i fotolaboratorijski pribor fotografa Rudolfa Firšta).

Zbirka razglednica

Zbirku razglednica čine dopisnice, razglednice i čestitke s kraja 19. st. do danas. Najzastupljenije su razglednice koje su sustavno grupirane prema širokom rasponu tema (npr. ulice i trgovi, panorame, javna skulptura, život grada itd.) vezanih za Zagreb i njegovu okolice te prate način života, razvoj i promjene grada i okolice nastale tijekom vremena. Iako je u fokusu Zbirke grad, u njoj se čuvaju i čestitke za različite prigode (npr. za rođendane, imendane, blagdane – Božić, Novu godinu, Uskrs), kao i razglednice vezane za važne događaje i ličnosti te promidžbene razglednice.

Zbirka nije limitirana isključivo zagrebačkom provenijencijom te je u njoj zastupljen iznimno velik broj domaćih i stranih nakladnika (npr. Julius Hühn, Antun Brusina, Edgar Schmidt, Lavoslav Hartman, Stjepan Kugli itd.).

Zbirke Vladimira Horvata, Šime Radovića, Marije Braut i Đure Slake

uspоставljene su prema tematskom okviru i u njima je pohranjen dio autorskog opusa spomenutih autora jer dijelove njihove ostavštine čuvaju i neki drugi zagrebački muzeji. Navedeni autori snimali su mjesta, događaje, javne i anonimne osobe, odnosno cjelokupan život Zagreba. Širina njihova djelovanja i vrijednost njihova rada sačuvana je u opusu i prepoznatljivom stilu vidljivome u pohranjenoj ostavštini.

Zbirka Đure Slaka

Zbirka sadržava gotovo 700 fotografija koje prikazuju ranu povijest Hrvatske radio-televizije (Radio-televizije Zagreb), uključujući voditelje, glumce, pjevače te scene sa snimanja emisija dramskoga i zabavnog programa. U Zbirci se čuva i ciklus fotografija *Naš Zagreb*, sniman 1998.

Zbirka Borba

Zbirka pohranjuje negative dnevnih novina *Borba*, nastale između 1955. i 1965., a odnose se na događaje u Zagrebu i obuhvaća pet albuma (Album HNK, Album Holjevac, Album Zagrebački velesajam, Album Zagreb 1 i Album Zagreb 2). Muzej je do danas otkupio oko 5000 predmeta.

Zbirka Šime Radovića

Najveća od svih, Zbirka Šime Radovića obuhvaća približno 100 000 predmeta. Sadržava negative i pozitive koje je Šime Radović kao dugogodišnji fotoreporter snimio tijekom rada za novine *Borba*, *Vjesnik*, *Zagrebačka panorama*, *Revija Zagreb*, te u vrijeme kada je bio suradnik *Globusa*, *Večernjeg lista*, *Studija*, *Arene*, *Oka*, *Vikenda* i *Starta*.

sl.10. Marija Braut: Restoran Splendid, 1980.

Zbirka Marije Braut

U Zbirci se čuvaju fotografije različitih formata i negativi koji prikazuju brojne zagrebačke lokalitete: Gornji i Donji grad, Novi Zagreb, gradske parkove i kvartove, slučajne prolaznike, događaje i prizore iz zagrebačke svakodnevnice. U Zbirci je pohranjeno oko 22 000 predmeta.

Zbirka Vladimira Horvata

Zbirka Vladimira Horvata obuhvaća negative, fotografije, fotoalbume, fotografsku opremu i osobne predmete fotoreportera koji je snimao dokumentarne fotografije i objektivom bilježio suvremene socijalne prilike u Zagrebu.

Tranzicija prema suvremenim potrebama i vizija budućnosti

Sukladno propisima, započeta je digitalizacija te prijelaz na inventariziranih predmeta iz svih inventarnih knjiga u M++, uz tekuću inventarizaciju predmeta koji pristižu u Muzej (trenutačno je u M++ upisano više od 20 000 predmeta). Istodobno se sustavno skeniraju fotografije u visokoj rezoluciji te se pohranjuju i čuvaju na serveru, čime je olakšan pristup korisnicima, a ujedno se time originali štite od stalnog rukovanja i mogućeg oštećivanja ili zagublivanja. Originali fotografija i negativa pohranjuju se u beskiselinske omotnice i kutije te se čuvaju u muzejskom depou. Na taj su način zaštićeni od vlage, svjetlosti, kemijskih i drugih procesa koji rezultiraju njihovim propadanjem. Skeniranjem fotografija i njihovim trajnim čuvanjem u čuvaonicama sprečava se, ili se barem uvelike smanjuje, mogućnost da se predmeti izgube. Koliki je to problem, znaju kustosi fotografskih zbirki koji su se u svojem radu vjerojatno susreli s tim da je fotografija u žurbi ili neznanju pohranjena u neodgovarajući pretinac ili kutiju, pa je pronalazak takvog predmeta katkad dugotrajan posao. Svako rukovanje predmetom nosi potencijalnu opasnost od oštećenja, pogotovo kada njima rukuju korisnici koji (možda) nisu

svjesni osjetljivosti građe. Pritom postoji i mogućnost krađe predmeta ili njegova zametanja.

Trenutačno su najveći problemi nepostojanje pravoga digitalnog repozitorija, mali prostor za pohranu *tiffova*, tjedni *backup* te nedostatan broj kustosa zaduženih za cjelokupnu građu (samo dvije kustosice). S obzirom na veliku količinu prikupljenih fotografija i druge građe koja se stalno dopunjuje i umnožava te na pojačano zanimanje javnosti za građu koja se u zbirka čuva, potrebno je dodatno osuvremeniti njihovo funkcioniranje. U tom bi smislu bilo nužno zaposliti još djelatnika na poslovima digitalizacije i obrade građe te svim zainteresiranim korisnicima omogućiti jednostavan i lak pristup sustavu online pretraživanja.

S povećanjem uzajamne suradnje na globalnoj razini bilo bi dobro da se zbirke u muzejima integriraju s AKM zajednicom. Prema zakonskim propisima, inventarizacija ili razina evidentiranja fotografske baštine nije jednako regulirana u baštinskim ustanovama (arhivima, knjižnicama i muzejima). Trebalo bi provesti zajedničku standardizaciju obrade jednake građe u srodnim ustanovama te integrirati sustav s obzirom na suvremeno digitalno okruženje.¹⁴

LITERATURA

1. Arčabić, Goran; Beštak, Branko. 2008. *Biografije i popis djelatnika Muzeja grada Zagreba*. Zagreb: Muzej grada Zagreba, str. 254-265.
2. Buntak, dr. Franjo. 1957. *Pedeset godina Muzeja grada Zagreba. // Iz starog i novog Zagreba I*. Zagreb, str. 9-35.
3. Guteša, Vladimir. 1957. *Fotografija u službi Muzeja grada Zagreba. // Iz starog i novog Zagreba I*. Zagreb, str: 75-79.
4. Kolvishi, Željka. 2007. *Stota obljetnica Muzeja grada Zagreba 1907.-2007.: 100 / sto / C / cent / cento / hundred / ... - Stoljetnica*. Zagreb: Muzej grada Zagreba.
5. Miletić Drder, Mira. *Budućnost obrade kartografske građe u knjižnicama, arhivima i muzejima – integrirani pristup: da ili ne? // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 59, 1/2 (2016): 191-205.*
6. Premerl, Nada. 2008. *Povijest Muzeja grada Zagreba u zrcalu stalnih postava. Stoljeće Muzeja grada Zagreba 1907. – 2007*. Zagreb: Muzej grada Zagreba, str. 29-71.
7. Szabo, Gjuro. *Muzej grada Zagreba. Gradski vjesnik*, god. 1., br. 8, Zagreb, 1930., str. 1-4.

IZVORI

1. Iskaz predmeta Muzeja grada Zagreba redom kako su za muzej stigli od 7. rujna 1907. do 14. srpnja 1908. (1907. – 1908. od br. 1 do br. 251), Odjel dokumentacije Muzeja grada Zagreba.
2. Kartoteka BHZ, Odjel dokumentacije Muzeja grada Zagreba.

¹⁴ Problem različitih standarda formalne obrade građe među arhivima, knjižnicama i muzejima uočen je na primjeru obrade kartografske građe u baštinskim ustanovama; vidjeti: Miletić Drder, Mira. *Budućnost obrade kartografske građe u knjižnicama, arhivima i muzejima – integrirani pristup: da ili ne? Vjesnik bibliotekara Hrvatske 59, 1/2 (2016): 191-205.*

THE PHOTOGRAPH COLLECTIONS OF ZAGREB CITY MUSEUM – TRANSITION WITH RESPECT TO CONTEMPORARY NEEDS

The photographs have been collected in the Zagreb City Museum since its foundation in 1907, when the first examples of atelier, crafts, and amateur photographs were gathered. The collection of photographs has grown continuously throughout the years that the Museum has been working, always putting the emphasis on the documentary value of photography, which became the framework of thematic classification of the Museum collection (e.g. streets, squares, architecture, monuments, health care, education, sport, industry, public figures...).

However, the Museum has recently acquired copyright inheritances (Vladimir Horvat, Šime Radovčić, Marija Braut etc.), which imposed the need for a new (or expanded) classification based on copyright which caused reorganization of the collections, that is creation of the new collections from the existing ones: The Collection of photographs of Zagreb events, The Collection of photographs of public figures and the society, The Collection of photographs of Zagreb perspectives, The Collection of studio photography, The Collection photographic equipment and supplies, The Collection of Postcard, Vladimir Horvat Collection, Đuro Slako Collection, Šime Radovčić Collection, Marija Braut Collection and Borba Collection.

With the new possibilities of processing and inventorying, we are faced with the problem of approaching not only newly arrived works but the entire holdings of the Museum's photographic collection in the contemporary moment. According to contemporary needs it would be vital to speed up the process of digitalization of fundus and processing of the material while ensuring to all interested users simple and easy access through online search. At the same time the common standardization of equal materials should be carry out in related institutions while integrating the system of LAMs community in relations to contemporary digitization environment.